

Kannanotto: Hallintosääntö palautettava takaisin valmisteluun!

Suomen Sairaanhoidajat, Satakunnan Sairaanhoidajat, Akavan sairaanhoidajat ja Taja, Hallintoylihoitajien hallitus, Suomen Terveystieteiden liitto, Talentia ry ja Super ry vaativat Satakunnan aluevaltuustoa palauttamaan hallintosäännön valmistelun professiojohtajien virkojen osalta takaisin hallitukselle. Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus on valmistellut kyseisten virkojen siirtämistä hallintosäännöstä toimintasääntöön äärimmäisen lyhyellä aikataululla ja ilman laajaa substanssipuolen keskustelua. Tämä herättää huolta päätöksenteon läpinäkyvyydestä, kokonaisuuden ymmärtämisestä ja valmistelun huolellisuudesta. Erityisen ongelmallista on, että tulevia muutoksia toimintasääntöön ei ole esitelty. Tämä luo perustellun epäilyksen siitä, että päätöksenteossa ei ole arvioitu toimenpiteiden vaikutuksia hyvinvointialueen toimintaan ja palveluiden laatuun.

Ammattiosaaminen ja asiantuntijuus tarvitsevat oman osaavan johtajansa

Professiojohtajat vastaavat ammattiosaamisesta ja asiantuntijuudesta oman ammattikuntansa osalta. Se on strategisesti merkittävä johtamisen tehtävä, joka vaatii kykyä tunnistaa oman ammattikuntansa erityispiirteet ja tarpeet sekä valvoa, että resurssit, koulutus ja työskentelyolosuhteet ovat kunnossa. Hyvinvointialueet ovat voineet luoda omat johtamisjärjestelmänsä ja professiojohtajan työtehtävien sisältö vaihtelee hyvinvointialueittain.

Nyt valmistelussa olleet muutokset näyttävät Satakunnan osalta sellaisina, ettei tätä johtamispositiota ole osattu hyödyntää. Varhilaan esittämässä uudessa mallissa professiojohtajan tehtävä voidaan sijoittaa toimialuejohtajan tehtävään. Pahimmassa tapauksessa tehtävän sisältö ripotellaan eri yksiköissä toimiville johtajille, joista jokainen tekee sitä oman työnsä ohessa ja oman toimialansa näkökulmasta. Näin on Satakunnassa toimittu jo hoitotyön professiojohtamisen osalta. Ilman selkeää johtajuutta on merkittävä riski, että toimialueet alkavat osapoptimoida itselleen, jolloin kokonaiskuva hämärtyy. Miten oman työnsä ohella toimivat esihenkilöt pystyvät selvittämään ja ottamaan näkökulmaksi koko hyvinvointialueen ammattiosaamisen tason, kun heidän päivätyönsä keskittyy yhteen tehtävälleen. Satakunnan valmisteluissa myös muista johtotason tehtävistä on leikattu. Konkreettinen kysymys kuuluu: kuka asiantuntijajohtajista vastaa kokonaisuusjohtamisesta ja kuka edustaa Satakuntaa esimerkiksi STM:n hoitotyön (lääketieteen ja sosiaalihuollon) professiojohtajien valtakunnallisissa tapaamisissa riittävällä päätöksentekovastuulla?

Hoitotyöllä on oltava selkeä johtava viranhaltija, jolla on vahva mandaatti. Tämä on elintärkeää sekä sisäisesti että ulospäin organisaation menestyksen kannalta. Satakunnan hajautettu malli ei vakuuta, vaan luo vaikutelman, ettei onnistumisen edellytyksiä ole.

Suosittellemme vahvasti aluevaltuustoa palauttamaan professiojohtajien virkojen järjestelyn takaisin valmisteluun, ja vastuuttamaan aluehallitusta kuulemaan myös muiden hyvinvointialueiden professiojohtajien tehtäväkuvia. Liitteenä esimerkki asiantuntijajohtamisen kokonaisuuksista ja hyvinvointialueen professiojohtajien tehtävien laajuudesta.

Lisätietoja: Anne Pauna anne.pauna@sairaanhoitajat.fi 0445290038

LIITE Professiojohtajan tehtävät

Ammatillisten professiojohtajien tehtävänä on tukea laadukkaiden ja turvallisten palvelujen kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämistä. Kutakin professio-ohjauksen tehtävää alaa johtaa professiojohtaja. Professiojohtajat toimivat sosiaali- ja terveydenhuollon toimialajohtajan alaisuudessa.

Professiojohtaja

- on oman tehtävälänsä (koskee koko hyvinvointialuetta) johtavana viranhaltijana;
- toimii hyvinvointialueen hoito-/lääke-/sosiaalityteen ja -työn profession edustajana ja **johtaa professionsa läpileikkaavia prosessin asiantuntija- ja yhdyspintatehtäviä**;
- toimii professioiden koordinaatioon kuuluvien asioiden valmistelijana tehtävälänsä osalta;
- antaa professioiden koordinaation tehtäväkokonaisuuteen sisältyviä asiantuntijalausuntoja tehtävälänsä osalta;
- varmistaa osaltaan hoitotyön/läketieteen/sosiaaliuollon järjestämisen asianmukaisuutta yhteistyössä järjestämistoiminnon ja toimialajohtajien kanssa;
- **vastaa osaltaan toimialojen, vastualueiden ja palvelualueiden välisestä yhteistyöstä ja integraation kehittämisestä** yhteistyössä muiden professioiden edustajien kanssa;
- **vastaa hyvinvointialueen hoitotyöstä/läketieteestä/sosiaalityöstä ja sen toiminnan suunnittelusta: resurssien koordinaatio ja ennakointi sekä oppilaitosyhteistyö**;
- **vastaa osaamisen ja hoitotyön/läketieteen/sosiaalityön ammatillisen johtamisen kehittämisestä ja varmistaa osaltaan palveluiden laatua ja yhdenvertaisuutta**.
- vastaa päätöksentekoa tukevan arvioinnin kehittämisestä sekä tutkimukseen ja näyttöön perustuvasta hoidon ja ammattikäytäntöjen kehittämisestä;
- osallistuu hyvinvointialueen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan;
- vastaa ammatillisesti ja toimi asiantuntijajohtajana alansa koulutus- ja opetustoiminnassa;
- **vastaa yhteistyöstä yhteistyöalueella (yta) substanssialansa osalta**;
- osallistuu hyvinvointialueen strategian mukaisesti alueelliseen, kansalliseen ja kansainväliseen alansa tieteellisen hoidon ja tutkimuksen kehittämis- ja arviointityöhön;
- **vastaa hoitotyön/läketieteen/sosiaaliuollon osalta hyvinvointialueen ja yhteistoiminta-alueen valmius- ja varautumissuunnittelusta**
- **vastaa hoitotyön/läketieteen/sosiaalityön toimintakäytäntöjen ja menetelmien arvioinnista sekä näyttöön perustuvan työn vahvistamisesta ja**
- **vastaa professioalaansa koskeviin kanteluihin, valvontaviranomaisten ja muiden tahojen selvityspyyntöihin**

Lisäksi lääketieteen professiovastaava toimii terveydenhuoltolain 57 §:n edellyttämänä terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkärinä; ja johtaa ja valvoo hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitoa

Lisäksi sosiaalityön professiovastaava toimii sosiaalityön tehtävälän johtavana viranhaltijana (sosiaaliuoltolaki 46a §)

Kannanoton allekirjoittajat:

Anne Pauna
Toiminnanjohtaja
Suomen Sairaanhoidajat

Heljä Lundgrén-Laine
Puheenjohtaja
Suomen Sairaanhoidajat

Elina Haapala
Puheenjohtaja
Satakunnan Sairaanhoidajat

Hallintoylihoitajat ry:n hallitus

Jenni Karsio
Puheenjohtaja
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry.

Kirsi Grym
puheenjohtaja
Suomen Terveystenhoitajaliitto

Päivi Inberg
Puheenjohtaja
Super Ry

Vilhelmiina Lehto-Niskala
Puheenjohtaja
Akavan sairaanhoidajat ja Taja